

Evreii în viața sportivă din Oradea în perioada 1900-1942

Ștefan Maroti

Universitatea din Oradea, Facultatea de Educație Fizică și Sport

Rezumat

Ne-am propus să studiem contribuția comunității evreiești din Oradea la dezvoltarea sportului din orașul nostru, în perioada 1900 – 1942. Prin conținut, lucrarea prezintă interes pentru cei care cercetează istoria sportului orădean în perioada de dinainte de cel de al Doilea Război Mondial, în mod deosebit rolul conducătorilor structurilor sportive, antrenorilor și a sportivilor evrei în dezvoltarea sportului din Oradea.

S-a studiat participarea etniei evreiești la dezvoltarea sportului orădean. Documentarea științifică s-a făcut prin studierea lucrărilor care tratează istoricul sportului din județul Bihor, prin cercetarea unor articole de presă publicate în ziarele locale apărute în perioada 1900-1942 și prin consultarea unor documente aflate în posesia unor persoane particulare.

În prima parte, lucrarea se referă la contextul care a influențat implicarea și participarea comunității evreiești în viața sportivă din Oradea, la contribuția ei la constituirea unor grupări sportive și la desfășurarea activității acestora înainte de Primul Război Mondial. De asemenea, este prezentat rolul jucat de sportivii, antrenorii și conducătorii evrei în implementarea unor ramuri de sport.

În continuare, lucrarea vizează la schimbările survenite în statutul evreilor din România după Primul Război Mondial și cum au influențat acestea activitatea desfășurată de etnicii evrei în mișcarea sportivă orădeană. Este abordată activitatea sportivă a evreilor din Oradea în condițiile politicii antisemite și a măsurilor discriminatorii luate împotriva comunității evreiești de către guvernele României din a doua jumătate a anilor '30 și după aplicarea legilor evreiești ale guvernului ungar, ca urmare a anexării Ardealului de Nord.

Prin rolul avut în constituirea unor grupări sportive, în conducerea și finanțarea acestora, prin rezultatele obținute în competițiile locale și naționale de sportivii acestei etnii, prin sportivii promovați în loturile naționale ale României, comunitatea evreiască din oraș a avut o contribuție însemnată la dezvoltarea sportului orădean.

Politica antievreiască, interzicerea dreptului ca evreii să participe la viața sportivă, desființarea asociațiilor sportive evreiești sau a acelor grupări sportive care nu și-au exclus din rândurile lor membrii acestei etnii au distrus o tradiție valoroasă pe cale de constituire și consolidare, care făcea parte din patrimoniul comun al orădenilor.

Cuvinte cheie: sport, istorie, evrei, Oradea.